

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут права
Кафедра інформаційного права та юридичної журналістики

08-04-10М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«Юридична комунікативістика»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Медіаправо та медіабезпека»
спеціальності 061 «Журналістика»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННП
Протокол № 7 від 24.12.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до практичних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Юридична комунікативістика» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Медіаправо та медіабезпека» спеціальності 061 «Журналістика» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання]. Мітчук О. А. – Рівне : НУВГП, 2024. – 29 с.

Укладач:

Мітчук О. А., професор, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, професор кафедри інформаційного права та юридичної журналістики.

Відповідальний за випуск: Мітчук О. А., д.соц.ком, в.о. завідувача кафедри інформаційного права та юридичної журналістики.

Керівник групи забезпечення спеціальності 061 «Журналістика» Мітчук О. А., д.соц.ком, в.о. завідувача кафедри інформаційного права та юридичної журналістики.

© О. А. Мітчук, 2024

© НУВГП, 2024

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Опис навчальної дисципліни та її структура	6
1.1. Опис навчальної дисципліни	6
1.2. Тематика практичних занять	8
1.3. Критерії та шкала оцінювання	9
1.4. Контрольні заходи та засоби діагностики	10
2. Плани практичних занять	16
3. Самостійна робота студентів	19
4. Індивідуальна робота студентів	24
5. Рекомендована література	26

ПЕРЕДМОВА

Методичні вказівки до практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Юридична комунікативістика» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Медіаправо та медіабезпека» спеціальності 061 «Журналістика» денної та заочної форми навчання розроблено з урахуванням Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національному університеті водного господарства та природокористування, змісту освітньо-професійної програми «Медіаправо та медіабезпека» спеціальності 061 «Журналістика».

Сучасна правова комунікаційна діяльність вимагає від фахівців не лише ґрунтовних знань законодавства, але й вміння ефективно комунікувати в професійній сфері. Це включає мистецтво переконання, грамотну аргументацію, ведення переговорів, ділову переписку та публічні виступи. Юридична комунікативістика – це дисципліна, що інтегрує знання з юриспруденції, психології, риторики та етики, формуючи необхідний базис для професійної взаємодії у правовому середовищі.

У методичних рекомендаціях розкрито основні принципи, підходи та інструменти ефективного комунікаційного діалогу та юридичного спілкування. Структура матеріалу спрямована на логічне та послідовне вивчення дисципліни, включаючи теоретичні основи, практичні завдання, а також приклади з реальної професійної діяльності.

Особливу увагу приділено: технікам вербальної та невербальної комунікації в юридичному контексті;

особливостям комунікації з різними суб'єктами правових відносин (клієнтами, суддями, адвокатами, представниками правоохоронних органів); етичним аспектам взаємодії у правовій сфері.

Метою вивчення дисципліни є - сприяти формуванню та розвитку у студентів комунікативної компетентності, необхідної для успішної професійної діяльності у професійній сфері. Викладені матеріали допоможуть оволодіти сучасними методиками правового спілкування, навчитися аргументовано доводити свою позицію, уникати конфліктних ситуацій і забезпечувати конструктивний діалог.

Методичні вказівки до практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Юридична комунікативістика» розроблені з урахування змісту відповідної освітньої програми «Медіаправо та медіабезпека».

Вказівки містять опис навчальної дисципліни, тематику практичних занять. Крім того для зручності здобувачів освіти щодо розуміння можливостей здобуття позитивних оцінок описані контрольні заходи та засоби діагностики та показано критерії та шкала оцінювання. Окрема увага зосереджена на самостійній роботі та завданнях до неї. Методичні вказівки також містять список рекомендованої літератури.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА

1.1 Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Юридична комунікативістика» - формування у здобувачів освіти знань, умінь і навичок ефективної професійної комунікації в юридичній сфері. Вивчення основ теорії комунікації, специфіки правничого спілкування, етичних норм та методів переконання у правовій практиці.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- Ознайомлення з основними поняттями, принципами та моделями комунікації;

- Розвиток професійних комунікативних навичок. Формування навичок усного і письмового спілкування в юридичному середовищі. Розвиток вміння чітко і логічно формулювати юридичні аргументи.

- Вивчення специфіки правничого спілкування. Опанування техніками ведення переговорів, судових дебатів і медіації. Вивчення етичних аспектів юридичної комунікації.

- Розвиток аналітичного мислення. Застосування комунікативних прийомів для аналізу правових текстів і ситуацій. Оцінка аргументів і контраргументів у правових дискусіях.

- Вивчення методів переконання та впливу. Опанування технік риторики та аргументації. Використання комунікативних стратегій у процесі захисту прав та інтересів клієнта.

Вивчення освітньої компоненти супроводжується набуттям таких компетентностей та результатів навчання:

Інтегральна

ІК – Здатність розв’язувати задачі дослідницького

та/або інноваційного характеру у сфері журналістики.

Загальні

ЗК02. Здатність планувати час та управляти ним.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

Спеціальні

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК07. Здатність забезпечувати та оцінювати стратегічний розвиток команди.

СК08. Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми в галузі медіаправа та медіабезпеки; виробляти ефективні рішення з використанням правового інструментарію, оцінювати сутність подій та процесів з позиції верховенства права та дотримання законодавства.

Опанувавши дисципліну «Юридична риторика» здобувачі освіти повинні володіти такими *результатами навчання*:

РН02. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики.

РН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН08. Використовувати передові знання і методики у процесі дослідження діяльності та створення нових медіаінституцій.

РН11. Брати продуктивну участь у розробленні проєктів документів, що регламентують діяльність в усіх сферах журналістики, обґрунтовувати суспільну потребу в їх прийнятті, прогнозувати результати їх впливу на

суспільство.

За підсумками вивчення курсу формуються соціальні навички soft skills: здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до навчання, знаходити вихід із складних ситуацій, ініціативність, вміння працювати в команді, комплексне рішення проблем, формування власної думки, вміння слухати та запитувати та інші.

1.2. Тематика практичних занять

№	Назва теми	К-сть годин, денна форма	К-сть годин, заочна форма
1	Поняття та основи юридичної комунікативістики	4	1
2	Комунікаційне мовлення як інструмент професійної діяльності	4	1
3	Психолінгвістична характеристика комунікації	4	1
4	Комунікаційна діяльність журналіста в судовому процесі	4	1
5	Етика та професійна культура в комунікації	4	2
	Всього	20	6

1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань студентів з освітньої компоненти проводиться за такими формами:

- оцінювання активності та роботи здобувачів освіти на лекціях;

- усне опитування на практичних заняттях або підготовка, презентація і обговорення укладеного та проаналізованого прикладного матеріалу;

- виконання контрольних або тематичнотворчих робіт та тестових завдань;

- участь в обговоренні проблемних питань / дискусія;

- використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study) аналітичні доповіді;

- виконання поточних контрольних робіт за темами змістових модулів та тестових завдань.

1.4. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що визначають ступінь компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного контролю з навчальної дисципліни «Комунікаційна риторика» є:

Теоретичні знання: розуміння основних принципів риторики; знання юридичної термінології та вміння її використовувати; ознайомленість із правовими актами та прикладами з практики.

Практичні навички: уміння формулювати аргументи в межах юридичних дискусій; чітке структурування промови (вступ, основна частина, висновок); логічність, послідовність і переконливість викладу.

Рівень мовленнєвої культури: грамотність (усна і письмова); використання відповідного стилю мовлення; емоційна виразність та вміння утримувати увагу слухачів.

Оцінка публічного виступу: вміння презентувати матеріал перед аудиторією; дотримання етикету під час дебатів чи інших риторичних вправ; реакція на запитання або критику.

Творчий підхід: оригінальність аргументації; внесення особистих ідей у виклад теми; використання риторичних прийомів (метафори, аналогії, приклади).

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 60 балів. Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- виконання практичних завдань.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- оцінювання роботи студента на лекціях;
- опитування на практичних заняттях;
- опрацювання завдань для самостійної роботи;
- написання модульних контролів.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Вид занять	Бали	Форма контролю
Поточна складова оцінювання		
Змістовий модуль		
<p>Практичне заняття 1.</p> <p><i>Поняття та основи юридичної комунікативістики</i></p> <p><i>Мета:</i> З'ясувати поняття, сутність та мету юридичної комунікативістики.</p> <p>Охарактеризувати специфіку юридичної комунікації, виокремити професійні та етичні аспекти у професійній практиці журналіста.</p> <p>Визначити роль комунікації в професійній діяльності: адвоката, судді, слідчого, журналіста розслідувача.</p> <p>Обґрунтувати основні моделі комунікації в професійній сфері.</p>	5	<p><i>Форми проведення занять</i> – практичне заняття</p> <p><i>Методи та технології навчання</i> – комбіноване практичне заняття: доповіді, повідомлення, які переходять у розгорнуту дискусію в аудиторії.</p> <p><i>Форма контролю</i> – підготовка презентації</p>
<p>Практичне заняття 2.</p> <p><i>Комунікаційне мовлення як інструмент професійної діяльності</i></p> <p><i>Мета:</i> Охарактеризувати особливості офіційно-ділового стилю в правових</p>	5	<p><i>Форми проведення занять</i> – практичне заняття</p> <p><i>Методи та технології навчання</i> – навчальна</p>

<p>текстах. Визначити особливості побудови аргументативного мовлення: логіка, структура, переконливість.</p> <p>Використовуючи аналіз конкретних ситуацій проаналізувати типи мовлення: пояснювальне, дискусійне, полемічне, охарактеризувати типові помилки у юридичному мовленні та способи їх уникнення.</p>		<p>дискусія, обговорення конкретних ситуацій (Case-study), демонстрація презентації та обговорення.</p> <p>Форма контролю – аналіз конкретних ситуацій (Case-study)</p>
<p>Практичне заняття 3. Психолінгвістична характеристика комунікації <i>Мета:</i></p> <p>Використовуючи аналіз конкретних ситуацій з'ясувати функціонування вербальних та невербальних аспектів комунікації у професійній практиці журналіста розслідувача. Обґрунтувати психологію переконання та впливу в професійній сфері. Охарактеризувати емоційний інтелект у комунікаційній діяльності. Навести приклади подолання конфліктів у професійній взаємодії.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять – практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання – демонстрація презентації та обговорення конкретних ситуацій (Case-study),</p> <p>Форма контролю – практичне заняття з виступами студентів</p>

<p>Практичне заняття 4. Комунікаційна діяльність журналіста в судовому процесі <i>Мета:</i> Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study), здійснити на конкретному прикладі (вибір здобувачем освіти) аналіз комунікаційної діяльності журналіста в судовому процесі: специфіка судової комунікації: адвокатура, суддівство, сторони справи, тактики ведення діалогу в суді, аргументативні стратегії у судових промовах, використання юридичних документів у комунікації (позови, запити, протоколи).</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять – практичне заняття навчання – демонстрація презентації та обговорення конкретних ситуацій (Case-study), Форма контролю – практичне заняття з виступами студентів</p>
<p>Практичне заняття 5. Етика та професійна культура в комунікації <i>Мета:</i> Охарактеризувати проблему етичних принципів у комунікаційній взаємодії з колегами та іншими учасниками процесу.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять – практичне заняття Методи та технології навчання – демонстрація</p>

Обґрунтувати професійного толерантність, дотримання законодавства. культуру спілкування: тактовність, норми. Визначити комунікаційні виклики в цифрову епоху: електронна комунікація, соцмережі, конфіденційність та комунікаційну самопрезентацію як елемент професійного іміджу.		<i>презентації та аналіз конкретних ситуацій</i> Форма контролю – обговорення кейсів
Усього практичні заняття	25	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	10	Наукова стаття або тези
Написання реферату	25	Реферат
Усього поточна складова оцінювання:	60	
<i>Підсумкова складова оцінювання</i>		
2.1 Модульний контроль №1	20	Тести
2.2 Модульний контроль №2	20	Тести
Усього підсумкова складова оцінювання:	40	
РАЗОМ	100	

Шкала оцінювання

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Відмінно
82-89 балів	Добре
74-81 балів	
64-73 балів	Задовільно
60-63 балів	
35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. *Поняття та основи юридичної комунікативістики*

Опис теми.

1. Поняття, сутність та мета юридичної комунікативістики.

2. Специфіка юридичної комунікації: професійні та етичні аспекти у професійній практиці журналіста.

3. Роль комунікації в професійній діяльності: адвоката, судді, слідчого, журналіста розслідувача.

4. Основні моделі комунікації в професійній сфері.

Методичні рекомендації:

З'ясувати поняття, сутність та мету юридичної комунікативістики. Охарактеризувати специфіку юридичної комунікації, виокремити професійні та етичні аспекти у професійній практиці журналіста. Визначити роль комунікації в професійній діяльності: адвоката, судді, слідчого, журналіста розслідувача. Обґрунтувати основні моделі комунікації в професійній сфері.

Форми проведення занять – практичне заняття

Методи та технології навчання – комбіноване практичне заняття: доповіді, повідомлення, які переходять у розгорнуту дискусію в аудиторії.

Форма контролю – підготовка презентації

ТЕМА 2. *Комунікаційне мовлення як інструмент професійної діяльності*

Опис теми.

1. Особливості офіційно-ділового стилю в правових текстах.

2. Побудова аргументативного мовлення: логіка, структура, переконливість.

3. Типи мовлення: пояснювальне, дискусійне, полемічне.

4. Типові помилки у юридичному мовленні та способи їх уникнення.

Методичні рекомендації:

Охарактеризувати особливості офіційно-ділового стилю в правових текстах. Визначити особливості побудови аргументативного мовлення: логіка, структура, переконливість.

Використовуючи аналіз конкретних ситуацій проаналізувати типи мовлення: пояснювальне, дискусійне, полемічне, охарактеризувати типові помилки у юридичному мовленні та способи їх уникнення.

Форми проведення занять – практичне заняття

Методи та технології навчання – навчальна дискусія, обговорення конкретних ситуацій (Case-study), демонстрація презентації та обговорення.

Форма контролю – аналіз конкретних ситуацій (Case-study)

ТЕМА 3. Психолінгвістична характеристика комунікації

Опис теми.

1. Вербальні та невербальні аспекти комунікації у професійній практиці журналіста розслідувача.

2. Психологія переконання та впливу в професійній сфері.

3. Емоційний інтелект у комунікаційній діяльності.

4. Подолання конфліктів у професійній взаємодії.

Методичні рекомендації:

Використовуючи аналіз конкретних ситуацій з'ясувати

функціонування вербальних та невербальних аспектів комунікації у професійній практиці журналіста розслідувача. Обґрунтувати психологію переконання та впливу в професійній сфері. Охарактеризувати емоційний інтелект у комунікаційній діяльності. Навести приклади подолання конфліктів у професійній взаємодії.

Форми проведення занять – практичне заняття

Методи та технології навчання – демонстрація презентації та обговорення конкретних ситуацій (Case-study),

Форма контролю – практичне заняття з виступами студентів

ТЕМА 4. Комунікаційна діяльність журналіста в судовому процесі

Опис теми.

1. Специфіка судової комунікації: адвокатура, суддівство, сторони справи.
2. Тактики ведення діалогу в суді.
3. Аргументативні стратегії у судових промовах.
4. Використання юридичних документів у комунікації (позови, запити, протоколи).

Методичні рекомендації:

Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study), здійснити на конкретному прикладі (вибір здобувачем освіти) аналіз комунікаційної діяльності журналіста в судовому процесі: специфіка судової комунікації: адвокатура, суддівство, сторони справи, тактики ведення діалогу в суді, аргументативні стратегії у судових промовах, використання юридичних документів у комунікації (позови, запити, протоколи).

Форми проведення занять – практичне заняття

Методи та технології навчання – демонстрація

презентації та обговорення конкретних ситуацій (Case-study),
Форма контролю – практичне заняття з виступами студентів

ТЕМА 5. Етика та професійна культура в комунікації

Опис теми.

1. Етичні принципи у комунікаційній взаємодії з колегами та іншими учасниками процесу.
2. Культура професійного спілкування: толерантність, тактовність, дотримання норм законодавства.
3. Комунікаційні виклики в цифрову епоху: електронна комунікація, соцмережі, конфіденційність.
4. Комунікаційна самопрезентація як елемент професійного іміджу.

Методичні рекомендації:

Охарактеризувати проблему етичних принципів у комунікаційній взаємодії з колегами та іншими учасниками процесу.

Обґрунтувати культуру професійного спілкування: толерантність, тактовність, дотримання норм законодавства. Визначити комунікаційні виклики в цифрову епоху: електронна комунікація, соцмережі, конфіденційність та комунікаційну самопрезентацію як елемент професійного іміджу.

Форми проведення занять – практичне заняття

Методи та технології навчання – демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій

Форма контролю – обговорення кейсів

3. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота – невід’ємна частина навчання журналістів, яка дозволяє закріпити теоретичні знання та розвинути практичні навички. Вона є основою для

формування професійної компетентності майбутніх журналістів.

Самостійна робота з дисципліни «Юридична комунікативістика» передбачає виконання прикладних завдань, спрямованих на розвиток комунікаційних навичок, аргументації, критичного мислення та вміння переконувати.

Виконайте запропоновані завдання:

Завдання 1: Аналіз юридичного тексту

Потрібно вибрати та проаналізувати один юридичний документ (наприклад, статтю Конституції України, закон про ЗМІ чи судове рішення). Проаналізувати:

Як юридична термінологія впливає на розуміння тексту широкою аудиторією?

Які комунікативні стратегії використовуються в документі для досягнення розуміння або маніпуляції?

Які проблеми можуть виникнути при переведенні юридичних термінів на доступну мову для журналістів та ширшої аудиторії?

Мета завдання: Розвивати здатність журналістів правильно інтерпретувати юридичні тексти та адаптувати їх для масової аудиторії, зберігаючи точність і ясність.

Завдання 2: Створення новинного матеріалу на юридичну тему

Створити новинний матеріал на основі реальної або вигаданої юридичної ситуації (наприклад, судовий процес, зміни в законодавстві). В матеріалі необхідно:

Використовувати юридичну термінологію без порушення розуміння для не юристів.

Пояснити юридичну ситуацію доступною мовою.

Уникнути юридичних помилок і маніпуляцій у викладі фактів.

Мета завдання: Розвивати навички адаптації складної юридичної інформації для широкої аудиторії.

Завдання 3: Розробка питань для інтерв'ю з юристом

Підготувати список питань для інтерв'ю з юристом, який спеціалізується на конкретній галузі права (наприклад, кримінальне право, інтелектуальна власність або екологічне право). Питання повинні бути:

Ясні та чіткі.

Призначені для широкої аудиторії, без використання вузькоспеціалізованих термінів.

Залишати можливість для отримання пояснень і додаткових роз'яснень.

Мета завдання: Навчити журналістів правильно формулювати питання, які дозволяють отримати зрозумілі та доступні відповіді.

Завдання 4: Підготовка прес-релізу з юридичної теми

Напишіть прес-реліз для журналістів, який має пояснити громадськості зміни в законодавстві або важливу юридичну подію (наприклад, ухвалення нового закону). Прес-реліз повинен включати:

Ключові факти та пояснення важливості змін.

Просте і зрозуміле пояснення юридичних термінів.

Залучення авторитетних джерел для додаткового роз'яснення.

Мета завдання: Розвивати навички створення інформативних прес-релізів, що зрозумілі і для юридичних, і для журналістських колег, а також для широкої аудиторії.

Завдання 5: Розбір юридичного конфлікту в медіа

Потрібно вибрати конкретний юридичний конфлікт, який широко обговорюється в медіа (наприклад, судова

справа, пов'язана з правами людини або корпоративні суперечки). Проаналізувати, як різні медіа висвітлюють цю ситуацію:

Яким чином журналісти використовують юридичні терміни та чи є вони зрозумілими для аудиторії?

Як медіа маніпулюють або недооцінюють юридичні аспекти в інтерпретаціях подій?

Які комунікативні стратегії використовуються для впливу на громадську думку?

Мета завдання: Розвивати критичне мислення щодо того, як медіа можуть транслювати юридичну інформацію, і як це може впливати на громадське сприйняття.

Завдання 6: Проведення юридичного аналізу у журналістському розслідуванні

Розробити план журналістського розслідування, яке буде стосуватися юридичних аспектів певної соціальної проблеми (наприклад, корупція, порушення прав людини, екологічні злочини).

План повинен включати:

Визначення основних юридичних питань, що потребують розслідування.

Пошук та інтерв'ювання юридичних експертів, адвокатів, прокурорів.

Аналіз юридичних документів (закони, постанови, судові рішення).

Мета завдання: Навчити журналістів збирати та аналізувати юридичні факти для об'єктивного і точного висвітлення соціальних проблем через юридичну призму.

Завдання 7: Написання статті на тему «Юридичні права громадян у випадку порушення їх прав»

Напишіть статтю, яка доступно пояснює, які юридичні права має громадянин у разі порушення його прав

(наприклад, у випадку порушення трудових прав, порушення прав на житло або приватність). Стаття повинна включати:

Пояснення юридичних прав в простій формі.

Поради щодо того, як захистити свої права.

Приклади з реальної практики чи судових рішень.

Використання юридичних термінів, що є зрозумілими для загальної аудиторії.

Мета завдання: Розвивати здатність журналістів писати статті на юридичні теми, враховуючи потребу в чітких і доступних поясненнях для широкої аудиторії.

Завдання 8: Розробка юридичної колонки для громадського видання

Створіть колонку в громадському виданні, де журналіст відповідає на юридичні питання читачів. У колонці треба:

Відповісти на два або три типові юридичні питання, з якими стикаються громадяни (наприклад, «Що робити, якщо мене незаконно звільнили з роботи?» або «Як оформити спадщину за законом?»).

Відповіді повинні бути зрозумілими, простими і містити коректне юридичне тлумачення.

Використати приклади реальних ситуацій (анонімізуючи їх для конфіденційності).

Мета завдання: Навчити журналістів надавати юридичні поради, використовуючи доступну мову, і дотримуючись юридичних норм та етики.

Завдання 9: Проведення інтерв'ю з юристом на тему правової допомоги

Підготуйте інтерв'ю з юристом або адвокатом, який спеціалізується на наданні правової допомоги людям з обмеженими можливостями або соціально незахищеним верствам населення. У цьому інтерв'ю:

Розпитайте про правові механізми захисту цих груп.

З'ясуйте, як юристи допомагають таким громадянам.

Поясніть юридичні терміни таким чином, щоб вони були зрозумілі ширшій аудиторії.

Мета завдання: Розвивати навички створення інтерв'ю з юристами, підвищуючи розуміння важливих юридичних питань у соціальному контексті.

Завдання 10: Аналіз юридичної реклами

Проаналізуйте кілька прикладів юридичної реклами (наприклад, рекламу адвокатських та юридичних послуг у медіа) та:

Визначте, які комунікативні стратегії використовуються для залучення клієнтів.

Оцініть, чи є юридичні терміни зрозумілими для широкої аудиторії, і чи не вводить реклама в оману.

Дайте оцінку етичності таких рекламних матеріалів з точки зору правових та медійних стандартів.

Мета завдання: Розвивати вміння критично оцінювати комунікацію у юридичній рекламі та розуміти роль комунікативних стратегій у правовій сфері.

Підготовка презентацій: Візуалізація результатів самостійної роботи.

Участь у наукових конференціях: Представлення результатів досліджень.

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання	20	Наукова стаття, або тези або реферат.
---	----	---------------------------------------

Написання реферату

Індивідуальне завдання передбачає написання наукової

статті, або тези або реферату щодо тематики медіабезпеки та інформаційного суспільства та передбачає дослідження основних питань програмного матеріалу.

Усі реферати/тези/статті повинні відповідати єдиним вимогам <https://peremena.com.ua/uk/titul-uk/vimogi-do-referatu-v-ukrayini/> .

Перелік тем для рефератів

1. Роль юридичної комунікації в процесі судового розгляду.
2. Основи правової комунікації в органах державної влади.
3. Вплив засобів масової інформації на формування правової свідомості суспільства.
4. Етика юридичної комунікації: важливість дотримання моральних норм у правовій практиці.
5. Інтерпретація правових норм через комунікацію в контексті правозастосування.
6. Юридична комунікація у контексті захисту прав людини.
7. Мовні бар'єри в юридичній комунікації: проблеми та шляхи вирішення.
8. Роль перекладачів у правовій комунікації: виклики та можливості.
9. Комунікація у правовому середовищі: порівняння правових систем різних країн.
10. Юридична комунікація в міжнародних відносинах та дипломатії.
11. Вербальна та невербальна комунікація у правовій практиці.
12. Юридична комунікація як інструмент забезпечення правової держави.
13. Особливості комунікації між адвокатом і клієнтом: етика та практичні аспекти.

14. Юридична комунікація у кримінальному процесі: роль прокурора та захисника.

15. Роль юридичних консультантів у комунікації бізнесу та органів влади.

16. Застосування юридичної термінології у правових документах та судових актах.

17. Міжнародна юридична комунікація: порівняння культурних та правових особливостей.

18. Комунікаційні стратегії у публічному праві: вплив на прийняття рішень.

19. Правова комунікація в медіа: правові наслідки поширення недостовірної інформації.

20. Комунікація між органами влади та громадянами: принципи відкритості та доступності інформації.

Перелік тем може мінятися з урахуванням актуальної проблематики у сфері .

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Mitchuk O., Penchuk I., Podluzhna N., Shirobokova O., Tregub A. Changes in social communication as a tool of social work under the influence of digitalization. *Estudios de Economia Aplicada*. 2021. T. 39, № 3. С. 4717.

2. Актуальні тренди сучасного комунікативного простору : колективна монографія / за заг. ред. В. Д. Демченка. Дніпро : ГРАНІ, 2020. 100 с.

3. Болтянська М. Г. Психолінгвістика та юридична комунікація. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2021. 208 с.

4. Зайцева О. В. Юридична термінологія : практичний посібник. Київ : Ліра, 2020. 198 с.

5. Іванова Л. С. Особливості юридичної комунікації в судовому процесі. *Вісник права*. 2021. Т. 14, № 2. С. 45–52.
6. Коваленко Н. О. Юридична комунікативістика: теорія та практика. Київ : Юрінком Інтер, 2019. 350 с.
7. Кузнецова О. А. Мовні стратегії в юридичних текстах. Харків : Фоліо, 2020. 270 с.
8. Міщенко М. В. Юридична комунікація: підходи та перспективи дослідження. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 180 с.
9. Попова Т. О. Основи юридичної комунікативістики. Харків : Право, 2022. 212 с.
10. Савицька В. М. Право і мова: юридична комунікативістика. Київ : Алерта, 2019. 165 с.
11. Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця : монографія / за заг. ред. Л. Компанцевої. Київ : НА СБУ, 2021. 500 с.
12. Шевченко І. В. Мовлення і право: юридична комунікативістика як наука. Львів : Літера ЛТД, 2018. 285 с.

Допоміжна література

1. Borovyk A., Mitcuk O., Demianchuk V., Zoliak V., Paziuk R. The legal aspects of the activities of journalists and media professionals related to human rights protection. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2020. Vol. 23, Issue 2. P. 1544-0044-23-2-470.
2. Mitchuk O., Haidur N. The Concept of «Communication» in the System of Social Communications. *Образ*. 2021. Вип. 47. С. 68–71.
3. Іванова Л. С. Особливості юридичної комунікації в судовому процесі. *Вісник права*. 2015. Т. 12, № 3. С. 45–52.
4. Коваленко Н. О. Юридична комунікативістика: теорія та практика. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 350 с.

5. Мітчук О., Гайдур Н. Особливості взаємодії факторів соціокомунікаційної діяльності. *Образ*. 2021. Вип. 3 (37). С. 17–26.

6. Мова української юриспруденції : навч. посіб. / В. М. Пивоваров, О. М. Єрахторіна, О. А. Лисенко та ін. Харків : Право, 2020. 330 с.

7. Попова Т. О. Основи юридичної комунікативістики. Харків : Право, 2015. 212 с.

8. Судова риторика : навчальний посібник. Київ : Юрінком Інтер, 2019. 496 с.

9. Шевченко І. В. Мовлення і право: юридична комунікативістика як наука. Львів : Літера ЛТД, 2015. 285 с.

Інформаційні ресурси

1. Бондар О. Ю. Мовні бар'єри в юридичних комунікаціях: проблеми та перспективи. URL: <https://lawjournal.org.ua/issue/17.pdf>.

2. Власенко Ю. А. Адаптація методології комунікативістики до сучасних умов. URL: https://www.lsej.org.ua/3_2020/49.pdf.

3. Іванова Л. С. Особливості юридичної комунікації в судовому процесі. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/7349/1/25.pdf>.

4. Іванова О. С. Визначення ролі юридичної комунікації в практиці правозастосування. URL: <https://www.law.edu.ru/journal/32.pdf>.

5. Коваленко Л. В. Комунікаційні стратегії у правовій сфері: аналіз теоретичних засад. URL: <https://www.lawresearchjournal.com/strategy/kovalenko.pdf>.

6. Корольчук В. С. Юридична комунікація у контексті прав людини. URL: <https://www.humanrights.org.ua/journal/legal-communication.pdf>.

7. Литвин В. М. Роль комунікації в публічному управлінні. URL: biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3136/1/Комунікації.pdf

8. Марченко О. В. Комунікативна культура юриста. URL: <https://dduvs.edu.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/0926/7.1.pdf>.

9. Тарасова І. О. Філософсько-правова методологія налагодження дієвої комунікації влади та місцевих громад. URL: <https://philosophy.naiu.kiev.ua/index.php/philosophy/article/download/1150/1154>.

10. Шевченко І. М. Особливості юридичних комунікацій у сфері міжнародного права. URL: <https://dspace.univ.kiev.ua/bitstream/123456789/18658/1/SHevchenko.pdf>.